

Prof. UG, dr hab. Aleksandra Pawliszyn

Plan wykładów dla zaocznych studiów filozoficznych (III rok licencjatu)
Hermeneutyka, w formie wykładów interaktywnych
(20 godzin, zaliczenie)

Tematy 6 spotkań (4 trzygodzinne i 2 czterogodzinne):

I Filozofia późnego Husserla jako wariant hermeneutyki

1. (4 h) Analiza podmiotowo-osobowych aktów, tworzących ludzką komunikację. Ciało fizyczne pełniące funkcję wyrazu. Świat życia codziennego (*Lebenswelt*).

Literatura:

E. Husserl, *Zagadnienie wczucia*, „Znak” 237 (3) 1974.

E. Husserl, *Kryzys nauk europejskich i fenomenologia transcendentálna*.

E. Husserl, *Medytacje kartezjańskie*, (§55-§58).

II Hermeneutyka filozoficzna M. Heideggera

Fenomenologia jestestwa jako sztuka interpretowania, czyli hermeneutyka.

Literatura:

M. Heidegger, *Bycie i czas*, (*Wprowadzenie*).

III Gadamerowska wersja hermeneutyki filozoficznej

2. (3 h) Gra jako sposób eksplikacji wydarzenia istnienia. Dzieło sztuki wzorcowym przekazem prawdy. Ontologiczny a epistemologiczny charakter rozumienia. Językowość ludzkiego świata.

Literatura:

H.-G. Gadamer, *Prawda...*, Część III.

H.-G. Gadamer, *Człowiek i język*, w: tenże, *Rozum, słowo, dzieje*.

H.-G. Gadamer, *Prawda i metoda. Zarys hermeneutyki filozoficznej*, Część pierwsza, rozdział II

IV Ekspozycja myślenia hermeneutycznego, dokonana przez P. Ricoeura

3. (3 h) Ricoeurowska hermeneutyka symboli. Psychoanaliza Z. Freuda w roli archeologii podmiotu. Hermeneutyka metafory. Rola dystansu w hermeneutyce filozoficznej.

Literatura:

P. Ricoeur, *Metafora a centralny problem hermeneutyki*, w: tenże, *Język, tekst, interpretacja*.

P. Ricoeur, *Hermeneutyczna funkcja dystansu*, w: tenże, *Język...*

P. Ricoeur, „Symbol daje do myślenia”, w: tenże *Egzystencja i hermeneutyka. Rozprawy o metodzie*.

P. Ricoeur, *O pewnej filozoficznej interpretacji Freuda*, w: tenże, *Egzystencja...*

V Hermeneutyczne aspekty filozofii M. Merleau-Ponty`ego

4. (3 h) Poszukiwanie prawdziwego oblicza słownego aktu. Język jako cielesność subtelna.

Literatura:

M. Merleau-Ponty, *Splot – chiasma*, w: tenże, *Widzialne i niewidzialne*.

M. Merleau-Ponty, *Słowo i ciało jako ekspresja*, w: tenże *Proza świata. Eseje o mowie*.

VI Hermeneutyka filozoficzna wobec tego, co inne

5. (4 h) Zderzenie z nicością w pytaniu metafizycznym M. Heideggera – zachwianie podstawami bytu w całości. Hermeneutyka wobec śmierci. Ponadczasowość dzieła sztuki.

Literatura:

H.-G. Gadamer, *Estetyka i hermeneutyka*, w: tenże, *Rozum...*

M. Heidegger, *Co zwie się myśleniem*, Część druga.

Inność ujęta w relacji twarzą w twarz przez E. Levinasa. Kobiecość jako absolutna inność śmierci

Literatura:

E. Levinas, *Czas i to, co inne*.

Hermeneutyka Gadamera wobec hermetycznych wierszy P. Celana.

Literatura:

H.-G. Gadamer, *Czy poeci umilkną?*

6. (3 h) Problemat ludzkiej wolności (suwerenności) w obliczu wydania człowieka na istnienie (Heidegger, Levinas, Bataille)

Literatura:

M. Heidegger, *Ściśnienie bycia*, w: tenże, *Wprowadzenie do metafizyki*.

G. Bataille, *Historia erotyzmu*.

Spotkania z samobójstwem E. Ciorana. Samobójstwo „czyste” najwyższym spazmem istnienia.

Literatura:

E. Cioran, *Spotkania z samobójstwem*, w: tenże, *Zły demiurg*.